

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
(2. samling)

Alm. del - bilag 240 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekt.

16. januar 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Ministeriet for
Videnskab, Teknologi og Udviklings supplerende grundnotat vedrørende
Kommissionens meddelelse om eEurope 2002: Et europæiske retsgrundlag
til udnyttelse af offentlig information, Kom(2002)607.

KOM(2001)607

P. H. D. Olli

Kommissionens meddelelse om eEurope 2002: Et europæisk
retsgrundlag til udnyttelse af offentlig information

KOM(2001)607
2001

Resumé: Kommissionen præsenterede sin meddelelse om information i den offentlige sektor i Rådet (transport og telekommunikation) den 6.-7. december 2001. Meddelelsen fokuserer på problemstillingen med den manglende sammenhæng i vilkårene hovedsageligt for den kommercielle udnyttelse af information i den offentlige sektor. Kommissionen foreslår i meddelelsen, at eksisterende EU-programmer udnyttes mere målrettet, at der tages initiativ til en minimumsharmonisering af de retlige vilkår for kommerciel udnyttelse af information i den offentlige sektor, samt at der oprettes en gruppe til fremme af digitale offentlige data.

Baggrund og indhold

Kommissionen vedtog 23. oktober 2001 meddelelsen eEurope 2002: Et europæisk retsgrundlag til udnyttelse af offentlig information (KOM(2001)607). Meddelelsen følger op på Kommissionens grøn bog om information i den offentlige sektor KOM(1998)585 af 20. januar 1999. Formålet med meddelelsen er at fremlægge en række forslag til en forbedret kommerciel udnyttelse af information i den offentlige sektor.

Information i den offentlige sektor er eksempelvis finansielle oplysninger indhentet af ministerier og andre offentlige organisationer, oplysninger om gældende lovgivning, videnskabelige, tekniske, kulturelle og medicinske oplysninger indsamlet af offentlige forskningsinstitutioner samt geografiske oplysninger som kort og trafikoplysninger.

Information er en vigtig og den måske vigtigste råvare i informations-samfundet. Behovet for information forudsiges at blive øget yderligere med introduktionen af det trådløse internet. I den forbindelse er det vigtigt, at mulighederne for, at den meget omfattende og potentielt meget værdifulde information fra den offentlige sektor kan udnyttes kommercielt. Dette sker allerede i vidt omfang i USA, der har klare og enkle regler på området. Modsat er EU præget af inkonsistente og uklare regler for udnyttelsen af information i den offentlige sektor, hvilket forudses at have omfattende negative økonomiske konsekvenser for EU.

Kommissionen fremfører i meddelelsen tre forslag til afhjælpning af problemstillingen. De tre forslag supplerer hinanden:

1. Eksperimenter og dialog
2. Forbedring af rammebetingelserne
3. Oprettelse af en gruppe til fremme af udnyttelsen af digitale offentlige data

Eksperimenter og dialog er metoden til en styrket udnyttelse af de allerede eksisterende EU-programmer inden for indholds-området. Kommissionen nævner selv eksplicit IST-programmet (Information Society Technologies) under femte rammeprogram, eContent, IDA (Interchange of Data between Administrations) og handlingsplanen eEurope 2002.

Forbedring af rammebetingelserne dækker over et ønske om at forbedre de retlige vilkår for kommerciel udnyttelse af information i den offentlige sektor. Kommissionen argumenterer i meddelelsen for, at et direktivforslag med minimumsharmonisering er at foretrække frem for andre tiltag, herunder juridisk ikke-bindende retningslinier, da der derved etableres et retligt grundlag for markedsaktører. Ligeledes nævner Kommissionen, at den europæiske indholdsindustri i.f.m. høringen omkring grønbogen om information i den offentlige sektor udtrykte ønske om fællesskabslovgivning på området.

Grundprincippet foreslås at være en generel ret til at genbruge information i den offentlige sektor i kommerciel henseende, forudsat denne information er generelt tilgængelig. Der skal indføres et forbud mod eksklusivaftaler, ligesom der skal indføres ensartede principper for prisfastsættelsen og for en række praktiske spørgsmål.

Desuden foreslår Kommissionen til forbedring af rammebetingelserne en opdatering af EU-institutionernes egen politik for udnyttelse af offentligt tilgængelig information.

Oprettelse af en gruppe til fremme af digitale offentlige data er Kommissionens tredje og sidste forslag. Der foreslås etableret et forum med deltagelse af repræsentanter fra medlemsstaterne med inddragelse af andre interessenter, herunder Europa-Parlamentet, informationsindustrien, forbrugerorganisationer og lignende. Gruppen skal levere input til forskellige initiativer i EU-regi med betydning for udnyttelsen af information i den offentlige sektor, herunder eContent og eGovernment arbejdsgruppen.

Nærhed og proportionalitet

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv konsekvenser for nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har ikke afgivet udtalelse om Kommissionens meddelelse.

Dansk høring

Kommissionens meddelelse om eEurope 2002: Et europæisk retsgrundlag til udnyttelse af offentlig information blev sendt i høring den 7. december 2001. Listen over høringsparter omfatter 76 hørte, og listen kan ses på ministeriets hjemmeside på adressen: http://www.fsk.dk/cgi-bin/doc-show.cgi?theme_id=4459&doc_id=97412&doc_type=29&leftmenu=TEMAER

Der er indkommet høringssvar fra Handelskammeret, Danske Dagblades Forening, Dansk Industri – ITEK, TDC A/S, De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Gigtforeningen, Det centrale handicapråd, Advokatrådet, Realkreditrådet og Orange.

Der var ingen bemærkninger fra Advokatrådet, Realkreditrådet og Orange.

Følgende bemærkninger er modtaget:

Generelt

Handelskammeret deler Kommissionens opfattelse af den manglende sammenhæng i vilkårene for udnyttelse af information i den offentlige sektor, og støtter således Kommissionens forslag til indsats på området.

Danske Dagblades Forening (DDF) bifalder ethvert tiltag om åbenhed, som forbedrer adgangen til offentlig information, herunder regler om aktindsigt, og hilser forslag om forbedrede betingelser for den kommercielle udnyttelse af offentlig information velkommen. DDF forudsætter imidlertid, at erhvervslivet ikke påføres yderligere byrder i form af indberetninger af statistisk materiale m.v.

Dansk Industri – ITEK støtter generelt op omkring fri adgang til ikke-følsomme offentlige data, og hilser derfor Kommissionens meddelelse velkommen.

TDC finder det fornuftigt og konstruktivt at harmonisere reglerne om adgang til offentlige informationer.

TDC peger på, at den gennemførte liberalisering af telemarkedet i EU medfører, at de kommende harmoniserede regler for adgang til offentlige informationer må indrettes således, at der tages hensyn til denne markedsstruktur. Det gælder bl.a. i relation til en eventuel prisregulering af udnyttelsen af offentlig information. I det omfang der i det hele taget åbnes mulighed for at pålægge en pris for adgang til offentlig information, bør det begrænses til de tilfælde, hvor informationer i sagens natur kun kan udbydes af en enkelt part eller et meget snævert antal parter. I den forbindelse bør det sikres, at prisreguleringen ikke omfatter den del af ydelsen, der omfatter telekommunikation f.eks. selve transporten af data. Et sådant hensyn er nødvendigt for at sikre mod at de gældende markedsvilkår på tele og IT- markedet ikke undergraves af en regulering af adgang til offentlig information.

TDC finder, det generelle udgangspunktet bør være, at adgang til offentlig information er åben, ikke-diskriminatorisk og så vidt mulig gratis eller afregnes med en pris, der skal dække de marginale faktiske omkostninger forbundet med at gøre informationerne tilgængelige. Det skyldes ikke mindst, at offentlige myndigheder ellers vil komme i en dobbelt rolle, hvor de på den ene side kan kræve afgivelse af informationer fra borgerne samt på den anden side kan udbyde disse informationer på markedsvilkår stort set uden konkurrence.

Eksperimenter og dialog

TDC er af den opfattelse, at der allerede foreligger et meget stort erfaringsmateriale både i EU og fra andre lande, ikke mindst USA, som kan danne grundlag for udarbejdelse af en regulering.

Lovgivning

Danske Dagblades Forening (DDF) finder det vigtigt, at der foretages en klarere definition af, hvilke organer, der ønskes undtaget fra reglerne om kommercielt følsomme oplysninger, idet det ellers må frygtes, at reglerne kan misbruges, således at de pågældende organer får eneret til at udnytte informationer, som er indsamlet for offentlige midler og derfor må tilhøre almenheden.

DDF finder, at spørgsmålet om prisfastsættelsesprincipper giver anledning til uklarhed. Et kommende regelsæt på området bør derfor som

minimum sikre, at offentlige myndigheder bedømmes efter de konkurrenceretlige regler ved salg af offentligt tilgængelig information.

Dansk Industri – ITEK støtter forslaget om harmoniserede regler på området ved vedtagelse af et direktiv, og det er vigtigt, at et regelsæt på området sikrer, at offentlige myndigheder ikke går ind i konkurrenceforvridende aktiviteter på området.

Det er ITEK's opfattelse, at der bør være gratis adgang til offentlige, ikke-følsomme data, der er produceret som led i udførelsen af bevillings- og gebyrfinansierede myndighedsopgaver. Der bør kun betales en marginalpris for offentlige data svarende til omkostningerne ved at distribuere informationen til offentligheden. ITEK skal derfor opfordre til, at prisfastsættelsesprincipperne præciseres nærmere.

ITEK vurderer, at tiltag, der skal fremme genbrug af offentlig information, og som skal bygge på de eksisterende adgangsordninger, vil kunne være en barriere for udviklingen af den europæiske indholdsindustri, da den eksisterende adgang til offentlige data ikke hidtil har været baseret på genbrug i kommercielt øjemed. Der kan derfor meget vel være områder, hvor adgangen burde åbnes op eller gøres nemmere.

ITEK vurderer, at al information, der helt overvejende betales af det offentlige, bør stilles frit til rådighed for offentligheden. Dette bærende princip kan forhindre unødige restriktioner og unødige begrænsninger i udnyttelsen af data, hvor de bagvedliggende omkostninger kun delvist kan dækkes gennem en kommercialisering. Dette princip skal ikke være til hinder for, at omkostningerne ved at stille informationen til rådighed kan dækkes gennem brugerbetaling.

ITEK finder, at der foreligger en omfattende opgave i at skaffe overblik over hvilke offentlige data som skal omfattes af et direktiv, og hvordan man skal håndtere de forskellige standarder m.v. Sidstnævnte bør under alle omstændigheder basere sig på globale standarder.

ITEK ser frem til et styrket grundlag for europæisk indholdsindustri som følge af EU-regulering på området.

TDC er på linie med oplæggets anbefaling af et direktivforslag med minimumsharmonisering for at fremme udnyttelse af offentlig information. I den forbindelse er TDC ligeledes enig i oplæggets grundprincip om, at der skal være en generel ret til at genbruge informationer i den offentlige sektor i kommerciel henseende, forudsat

denne information er generel tilgængelig samtidig med at indgåelse af eksklusivaftaler forhindres.

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) anser det for helt afgørende, at en minimumsharmonisering for kommerciel udnyttelse af information i den offentlige sektor ikke må få negative konsekvenser for mennesker med handicap, f.eks. i form af uønsket kommerciel markedsføring baseret i forhold til særlige handicapgrupper eller information placeret eller gengivet på hjemmesider, der er utilgængelige.

Det Centrale Handicapråd har noteret sig, at blandt de praktiske udfordringer nævner meddelelsen, at manglen på både tekniske standarder og standarder for informationsklassificering, også kan skabe problemer. I den anledning henviser Det Centrale Handicapråd til De Forenede Nationers Standardregler om lige muligheder for handicappede, regel nr. 5 om adgang til oplysning og kommunikation for mennesker med handicap.

Det Centrale Handicapråd anser det derfor for vigtigt, at de forskellige standarder, der er nødvendige for at formålet med 'eEurope 2002: Et retsgrundlag til udnyttelse af offentlig information' kan opnås, udformes således at adgang til informationen også er mulig for mennesker med forskellige former for funktionsnedsættelse(r). Mennesker med funktionsnedsættelse(r) befinder sig i både den generelle målgruppe for informationen og i de virksomheder, som bearbejder den.

Oprettelse af en gruppe til fremme af digitale offentlige data

Dansk Industri – ITEK anser det for vigtigt, at man i EU-regi organiserer arbejdet således, at det sker i tæt dialog med indholdsindustrien. Om det så sker i et særskilt organ eller indgår som arbejdsopgave i andet regi er ikke afgørende for ITEK.

TDC finder det konstruktivt med oprettelse af en gruppe til fremme af digitale offentlige data, hvor den berørte branche involveres i arbejdet, men advarer mod at der etableres omfangsrige fora, der kan trække fokus og ressourcer væk fra det centrale element, nemlig enklere og mere direkte adgang til kommerciel udnyttelse af offentlig information.

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) finder, at Danmark bør arbejde for, at det i forbindelse med oprettelse af en gruppe til fremme af digitale offentlige data sikres, at handicappede borgeres interesser bliver varetaget, bl.a. ved repræsentation af handicaporganisationerne i gruppen.

DSI finder, at en sådan repræsentation kunne forestås af European Disability Forum (EDF), som er en paraplyorganisation, der repræsenterer de nationale handicaporganisationer i EU's medlemslande samt ca. 70 europæiske handicaporganisationer.

Gigtforeningen mener det er vigtigt, at der i forbindelse med en oprettelse af en gruppe til fremme af digitale offentlige data sikres repræsentation fra handicaporganisationerne, så også de handicappede borgeres interesser varetages, når det gælder offentlig information.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Tidligere forelæggelser

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg ved samlenotat af 22. november 2001 forud for Rådsmøde (transport og telekommunikation) den 6.-7. december 2001.